

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 17, LT-01505 Vilnius, tel. (8 5) 261 2363,
faks. (8 5) 212 4335, el. p. sumin@sumin.lt.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620589

Asociacijai „Nacionalinė spauda“
Nacionalinei rajonų ir miestų laikraščių leidėjų
asociacijai
Kultūros periodinių leidinių asociacijai

2023-11- Nr.
Į 2023-11-06 kreipimąsi
2023-11-07 kreipimąsi

Kopija
LR Prezidentui G. Nausėdai
LR Seimo Pirmininkei V. Čmilytei-Nielsen
Ministrei Pirmininkei I. Šimonytei
LR Seimo Ekonomikos komitetui
LR Seimo Biudžeto ir finansų komitetui
LR Seimo Kultūros komitetui
LR Seimo Kaimo reikalų komitetui
LR susisiekimo ministerijai
LR kultūros ministerijai
LR finansų ministerijai
Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų
frakcijai
Laisvės frakcijai
Liberalų sąjūdžio frakcijai
Demokratų frakcijai „Vardan Lietuvos“
Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijai
Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijai
Darbo partijos frakcijai
Mišriai seimo narių grupei
Lietuvos pašto generaliniam direktoriui R. Zukui

DĖL INFORMACIJOS PATEIKIMO

Lietuvos Respublikos Susisiekimo ministerija (toliau – Susisiekimo ministerija) 2023 m. lapkričio 6 d. ir 7 d. gavo Lietuvos spausdintinės žiniasklaidos atstovų kreipimąsi „Dėl periodinės spaudos prenumeratos pristatymo įkainių kaime ir mieste drastiško didėjimo“ ir „Dėl leidinių prenumeratos pristatymo tarifų“. Susisiekimo ministerija pagal kompetenciją teikia šią informaciją.

Susisiekimo ministerija pažymi, kad kartu su Lietuvos Respublikos kultūros ministerija (toliau – Kultūros ministerija) ir leidėjų asociacijomis 2022 m. pabaigoje priimtas sprendimas papildyti periodinių leidinių pristatymo prenumeratoriams paslaugos teikimo nuostolių kompensavimą įtraukiant ir miestus, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas

gyvenamąsias vietas, užtikrino palankesnes sąlygas leidėjams, taip pat ir periodinius leidinius prenumeruojantiems Lietuvos gyventojams.

Atkreipiame dėmesį, kad 2023 m. balandžio 25 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2, 6, 19, 24, 27, 28, 48 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 19-1, 19-2 straipsniais įstatymą, kurio vienas iš tikslų – reglamentuoti valstybės paramos viešosios informacijos rengėjams ir skleidėjams teikimą per naujai įsteigiamą Medijų rėmimo fondą nuo 2024 metų. Atsižvelgiant į tai, kad viešoji įstaiga Medijų rėmimo fondas Juridinių asmenų registre buvo įregistruota 2023 m. rugsėjo 13 d. ir nuo 2024 metų periodinių leidinių pristatymo paslaugos kompensavimui numatytų lėšų savarankiškai administruoti dar neturės galimybės, numatyta, kad įsteigtas Medijų rėmimo fondas paramą viešosios informacijos rengėjams ir skleidėjams pilna apimtimi pradės teikti nuo 2025 m. sausio 1 d..

Atsižvelgiant į spausdintinės žiniasklaidos atstovų prašymą nekeisti nuostolingos periodinių leidinių pristatymo paslaugos kompensavimo mechanizmo tol, kol pagal Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymą leidėjai bus pradėti remti per Medijų rėmimo fondą, Susisiekimo ministerija parengė Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių ir miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietas, prenumeratoriams paslaugos 2024-2026 metams didžiausių tarifų sąrašo ir miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietas 2024-2026 metais, sąrašo patvirtinimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas). Nutarimo projektas parengtas siekiant išlaikyti periodinių leidinių pristatymo paslaugos kompensavimo mechanizmą pereinamuoju laikotarpiu iki tol, kol parama leidėjams bus pradėta teikti per Medijų rėmimo fondą.

Nutarimo projektas parengtas atsižvelgiant į tai, kad mažėjantys prenumeruojamų leidinių kiekiai, esant fiksuotoms jų pristatymo sąnaudoms, didėjantis minimalus darbo užmokestis bei bendra infliacija lemia periodinių leidinių pristatymo paslaugos sąnaudų didėjimą bei kainų augimą. Dėl minėtų priežasčių paslaugų kainų augimas stebimas ne tik spausdintinės žiniasklaidos, bet ir kituose valstybės sektoriuose. Atkreipiame dėmesį, kad 2024 metams numatyti periodinių leidinių pristatymo paslaugos tarifai padengs tik pastarųjų metų infliacijos ir minimalaus mėnesinio darbo užmokesčio augimą, o valstybės kompensuojama sąnaudų dalis 2024 m. sieks 85 proc. ir bus iš esmės panašaus dydžio kaip ir 2021 metais.

Pažymėtina, kad valstybės biudžeto lėšų poreikis dabartiniam kompensavimo mechanizmui užtikrinti nuolat didėjo. Per pastaruosius penkerius metus valstybės biudžeto lėšų poreikis kompensuoti periodinių leidinių pristatymo paslaugos teikimo nuostolius padidėjo beveik 28 procentais, kas sudaro beveik 2,5 mln. Eur. Pavyzdžiui už 2021 m. valstybė kompensavo 7,1 mln. Eur, tai yra 84 proc. visų sąnaudų, o leidėjams teko tik 16 proc. sąnaudų dalies, o už 2022 m. valstybė kompensavo jau beveik 9 mln. Eur, tai yra 92,5 proc. visų sąnaudų, kai tuo tarpu leidėjams

teko tik 7,5 proc. sąnaudų dalies. Atkreiptinas dėmesys, kad nepaisant to, jog valstybės parama kasmet didėjo, įskaitant parplėstą kompensavimo mechanizmą ir į mažesnius miestus, prenumeruojamų leidinių kiekiai nuolat mažėja. Per pastaruosius penkerius metus prenumeruojamų leidinių kiekiai kaimo bei mažesnių miestų vietovėse sumažėjo daugiau kaip 17 proc., kas sudaro daugiau kaip 2 mln. vnt., o visoje Lietuvoje šiais metais stebimas beveik 30 proc. mažėjimas. Dėl sparčios skaitmenizacijos plėtros, demografinių pokyčių ženkliai pasikeitė vartotojų poreikiai, todėl ir toliau prognozuojamas prenumeruojamų leidinių kiekio mažėjimas ir valstybės biudžeto lėšų poreikio didėjimas. Matydami, kad periodinių leidinių pristatymo paslaugos kompensavimo modelis tampa neefektyvus bei netvarus, nuo 2025 m. sausio 1 d. leidėjai bus pradėti remti tiesiogiai per Medijų rėmimo fondą, taip, kaip yra numatyta Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatyme.

Pabrėžiame, kad periodinių leidinių pristatymas prenumeratoriams kaimo gyvenamosiose vietovėse ir retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintose gyvenamosiose vietovėse yra įpareigota veikla universaliosios pašto paslaugos teikėjui. Paslaugos teikimo sąnaudos yra audituojamos nepriklausomo audito, kurias taip pat tikrina ir Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba, todėl pažymime, kad akcinė bendrovė „Lietuvos paštas“ (toliau – Bendrovė) iš šios veiklos pelno neuždirba.

Bendrovės prašome pateikti atsakymus į spausdintinės žiniasklaidos atstovų kreipimuose rūpimus klausimus apie tai informuojant ir Susisiekimo ministeriją.

Tikimės, kad tolimesnis ministerijų ir Lietuvos spausdintinės žiniasklaidos atstovų dalykiškas bei konstruktyvus bendravimas ir bendradarbiavimas padės pasiekti visoms šalims priimtinių sprendimų, o vykdomi pokyčiai padės išlaikyti aukštą nepriklausomos žiniasklaidos prieinamumą visuomenei visoje Lietuvos teritorijoje.

Susisiekimo ministras

Marius Skuodis